

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS

Matkakorvaus toisen asteen opinnoissa: hallinto-oikeus korosti perusoikeuksia

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus palautti Lapin koulutuskeskus REDUn uudelleen käsiteltäväksi asian, jossa koulutuskeskuksen rehtori oli hylännyt oppivelvollisuutta Rovaniemellä suorittavan ivalolaisopiskelijan matkakorvaushakemuksen asuntolan ja kodin väliin viikonloppu- ja lomamatkoihin. Hallinto-oikeuden ratkaisu perustui siihen, että lakia on perusoikeuksien takaamiseksi tulkittava toisin kuin lain esitöiden mukaan on tarkoitettu.

Vuoden 2021 elokuussa voimaan tulleella lailla oppivelvollisuus laajennettiin toisen asteen opintoihin. Oppivelvollisella on oikeus korvaukseen, jos matka hänen kodistaan lähimpään lukioon tai monialaiseen ammatilliseen oppilaitokseen on yli 100 kilometriä. Rehtori oli hylännyt hakemuksen, koska opiskelija ei ollut hakeutunut Inarissa sijaitsevaan oppilaitokseen. Hän opiskeli Rovaniemellä pintakäsittelyalaa, jota ei ollut Inarissa tarjolla.

Lain esitöiden mukaan monialaisella ammatillisella oppilaitoksella tarkoitettaisiin oppilaitosta, jossa on tarjolla enemmän kuin yhden koulutusalan opintoja. Hallinto-oikeuden mukaan monialaisuuden käsitettä on kuitenkin tulkittava niin, että perustuslain mukainen perusopetuksen maksuttomuus ja jokaisen oikeus hankkia toimeentulonsa valitsemallaan ammatilla tulevat riittävästi turvatuiksi. Kotia lähinnä sijaitsevaa oppilaitosta ei ole pidettävä monialaisena, jos sen koulutustarjonta jää suppeaksi, kun tarkastellaan kattavasti yhteiskunnan eri tarpeita ja yksilöiden erilaisia taipumuksia palvelevien koulutusalojen kokonaisuutta.

Asiaa ratkaistiin hallinto-oikeudessa vahvennetussa neljän jäsenen kokoonpanossa, ja ratkaisu julkaistaan hallinto-oikeuksien ennakkotapausrekisterissä. Asiaa ratkaistaessa toimitettiin äänestys. Vähemmistöön jääneet kaksi hallinto-oikeustuomaria ja asian esittelijä katsoivat, että asiassa vallitsi niin ilmeinen ristiriita perustuslain ja tavallisen lain välillä, että oppivelvollisuuslain säännös, joka esti matkakorvauksen saamisen, olisi tullut jättää tässä asiassa kokonaan soveltamatta.

Hallinto-oikeuden päätös nro 1181/2022

Lisätiedot: hallinto-oikeuden esittelijä Minna Mattila p. 029 56 42850